

VAPAAN SIVISTYSTYÖN JÄRJESTÄMINEN 1.1.2022 ALKAEN – JÄMSÄN TYÖVÄENOPISTO – JÄMSÄN KAUPUNKI

Opetushallituksen antama ohje, päivitetty 19.1.2022

[Varautuminen koronatilanteen jatkumiseen vapaassa sivistystyössä 1.1.2022 alkaen | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)

Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ohje koulutuksen järjestäjille, päivitetty 22.12.2021:

[OKM THL suositus oppilaitoksille korkeakouluille](#)

Työterveyslaitoksen ohje työntekijöille, päivitetty 27.9.2021:

<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-tyontekijalle>

Jämsän työväenopistossa opetusta annetaan seuraavissa kiinteistöissä:

Auvilan paja, Auvilantie 119, 42100 Jämsä

Ent. Säästöpankin alakerta, Länkipohjantie 13, 35400 Längelmäki

Hopsun kylätupa, Hopsu, 42100 Jämsä

J+J Teatteri, Torikuja 10 , 42300 Jämsänkoski

Jokilaakson sairaala, Sairaalandie 11, 42100 Jämsä

Jokioisten ent. koulu, Ylä-Partalantie 414, 42100 Jämsä

Jokivarren puukoulu, Kelhänkatu 8, 42100 Jämsä

Juokslahden koulu, Niemenkyläntie 145, 42140 Juokslahti

Jämsän ent. lukio, Keskuskatu 16, 42100 Jämsä

Jämsän lukio, Kelhänkatu 8, 42100 Jämsä

Jämsänjoen yhtenäiskoulu, Paunu, Paununkatu 1, 42100 Jämsä

Jämsänjoen yhtenäiskoulu, Vitikkala, Joonantie 1, 42100 Jämsä

Jämsänkosken yhtenäiskoulu, Opintie 49, 42300 Jämsänkoski

Kaipolan käsityötila, Kaipolan koulutie 3, 42220 Kaipola

Kolonkulman ent. koulu, Kolonkulmantie 620, 35530 Lyly

Korven koulu, Korventie 14, 42300 Jämsänkoski

Koskenpään koulu, Korpilahdentie 7, 42440 Koskenpää

Koskenpään kuntala, Petäjävedentie 4, 42440 Koskenpää

Kudontatila, Koivutie, 42300 Jämsänkoski

Kuhmoisten koulukeskus, Länkipohjantie 64, 17800 Kuhmoinen

Kuhmoisten pääkirjasto, Toritie 42, 17800 Kuhmoinen
Kuhmola, Toritie 57, 17800 Kuhmoinen
Kuntokeskus Karboni, Koskentie 6, 42100 Jämsä
Kuntokeskus Pressi, Koskenväylä 2, 42300 Jämsänkoski
Kuoreveden koulu, Opintie 2, 35600 Halli
Kätevä, Lukkoilantie 3, 42100 Jämsä
Länkipohjan koulu, Kalliomäentie 9, 35400 Längelmäki
Musiikkiopisto, Kelhänkatu 8, 42100 Jämsä
Nuorisoseura Nysän talo, Suinula, Kuorevedentie 921, 35630 Kuorevesi
Pajatien kutomo, 17800 Kuhmoinen
Palsinan ent. koulu, Palsinantie 547, 35820 Mänttä
Partalan ent. koulu, Partalantie 212, 42100 Jämsä
Pihlaiston vanha koulu, Lepolantie 4, 35610 Pihlaisto
Sammallahden ent. koulu, Sammallahdentie 200, 42100 Jämsä
Taipaleen ent. koulu, Taipaleentie 2, 35600 Halli
Teatteri Tenho, Säterintie 1, 42100 Jämsä
Uimahalli Koskikara, Koskikarantie 1, 42300 Jämsänkoski

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) ja Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) ovat antaneet 22.12.2021 suosituksia, joita noudattamalla voidaan vähentää mahdollisia koronavirustartuntoja ja rajata altistumisia. Oppilaitoksen ylläpitäjä päättää tarkoituksenmukaisista opetusjärjestelyistä tilanteensa, olosuhteiden ja resurssiensa mukaan. Oppilaitoksen ylläpitäjä voi ratkaisuja tehdessään arvioida resurssejaan esimerkiksi vaihtoehtoisten opetusjärjestelyjen hyödyntämiseen lähiopetuksen toteuttamisen rinnalla. Mikäli opetusta järjestetään suurelle osallistujajoukolle, on suositeltavaa hyödyntää etäyhteyksiä.

Oppilaitosten opetustoimintaan ja muuhun lakisääteiseen toimintaan ei lähtökohtaisesti sovelleta yleisiä kokoontumisrajoituksia. Valtioneuvoston kulloinkin voimassa olevia kokoontumisrajoituksia koskevia suosituksia ja aluehallintovirastojen yleisötilaisuuksia koskevia tartuntalain mukaisia päätöksiä noudatetaan oppilaitoksen järjestämissä yleisötilaisuuksissa.

Oppilaitosten tilojen turvallista käyttöä opetukseen ohjataan ja rajoitetaan tarvittaessa tartuntatautilain mukaisilla toimenpiteillä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jos tartuntoja ilmenee, mahdollisista tilojen sulkemisista kokonaan tai osittain taikka muista tilojen käyttöä koskevista rajoituksista päättää kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin tai jos päätökset ovat tarpeen usean kunnan alueella, aluehallintovirasto.

1. KORONAVIRUKSEN LEVIÄMISTÄ ENNALTAEHKÄISEVIÄ TOIMENPITEITÄ TYÖVÄENOPISTON LÄHIOPETUKSESSA

Kaikissa työväenopiston opetusta koskevissa järjestelyissä otetaan huomioon tartuntatautilanteen jatkuminen ja siihen liittyvät ajantasaiset viranomaisohjeet ja suositukset. Kaikissa toiminnassa on syytä välttää turhia lähikontakteja sekä noudattaa hyvää hygieniää. Lähiopetuksessa opettajilla sekä opiskelijoilla on kasvomaskisuositus.

Työväenopiston opetukseen ei tule osallistua oireisena tai sairaana. Vältetään tilanteita, joissa ollaan suorassa kosketuksessa muiden kanssa. Työtapoja ja muita pedagogisia ratkaisuja valittaessa pyritään minimoimaan lähikontaktit huolehtimalla riittävästä etäisyyksistä ja välttämällä lähikontaktia edellyttävää työskentelyä.

Työväenopiston henkilöstön näkökulmasta keskeisiä toimintaohjeita ovat mm. keskinäisten lähikontaktien minimoiminen, riittävän etäisyyden pitäminen, sähköisten yhteydenottojen hyödyntäminen viestinnässä ja yhteydenpidossa.

Työväenopiston opetuksen järjestämisessä lähiopetuksena noudatetaan soveltuvilta osiltaan Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ja opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) voimassa olevia suosituksia koronavirusepidemian aikana.

2. TURVALLINEN OPISKELU

- ***Työväenopiston kursseille ei tulla sairaana tai oireisena.***
- Jos työväenopiston kursseille osallistuvan pitää odottaa kurssin alkua, tulee hänen huolehtia riittävästä etäisyyksistä muiden odottelijoiden kanssa.
- Jos opiskelija sairastuu kurssikerran aikana, oireinen opiskelija siirretään välittömästi **erilliseen tilaan**. Hänelle annetaan kasv suoja ja valvotaan, että opiskelija pääsee siirtymään turvallisesti tarvitsemaansa hoitoon tai kotiin. Opettaja välttää lähikontaktia valvottavan kanssa ja käyttää asianmukaisia suojaimeja. Kaikille opettajille jaetaan kasvomaskit.
- Jos on kyseessä alaikäinen opiskelija, hänen huoltajaansa ollaan yhteydessä heti ja häntä pyydetään hakemaan opiskelija pois työväenopiston kurssilta. Alaikäistä opiskelijaa pitää valvoa siihen asti kunnes huoltaja tulee paikalle.
- Erillistilassa pitää olla kasv suojaimeja, kertakäyttöhanskoja, käsidesiä, paperipyyhkeitä ja roskakori. Tilassa on **kirjalliset toimintaohjeet** asiasta sekä oveen kiinnitetty **VARATTU TILA** – kyltti.
- Musiikkiopiston tiloissa Kelhänkatu 8 opetettaessa erillistilana toimii rehtorin työhuone ja Kätevän tiloissa Lukkoilantie 4 erillistilana toimii opettajanhuone. Lista muista erillistiloista on **liitteessä 1**.
- Opettaja ilmoittaa kyseessä olevan koulun laitoshuoltajien numeroon tilan käytöstä. Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut liikelaitos huolehtii viranomaisten ohjeiden mukaisesti tilan siivoamisesta. Kuhmoisten opetustilat siivotaan tehostetusti ja erillistilan käytöstä ilmoitetaan laitoshuoltajan numeroon.
- Oireisten tulee olla yhteydessä omalle terveysasemalleen ja hakeutua sieltä saatujen ohjeiden mukaisesti tarvittaessa koronavirustestiin. Virka-ajan ulkopuolella soitetaan Jämsän Terveystieteiden päivystykseen, puh. 040 712 2555.

- Kursseilta poistuessa ja kursseille saavuttaessa on tärkeää huomioida, että jokainen ryhmä toimii omana ryhmänään eli ryhmät eivät sekoitu. Liikuntakursseilla peräkkäiset ryhmät käyttävät eri pukuhuoneita.
- Peräkkäisten ryhmien kohdalla on myös tärkeää pitää tauko, jolloin opetustila pitää tuulettaa.
- Yleisöluennoille ennakoilmoittaudutaan opiston toimistoon. Ilmoittautuminen onnistuu netin kautta tai soittamalla opistojen toimistoon. Striimatut luennot järjestetään siten, että ennakoilmoittautuneet saavat luentopäivänä linkin, josta luentoa voi seurata netin välitykseltä kotoa käsin.

3. YHTEISET TILAISUUDET

- Yhteisten tilaisuuksien järjestämisessä noudatetaan sekä valtakunnallisia että opetuksen järjestäjän omia ohjeita.
- Yhteisiä tilaisuuksia voidaan järjestää myös etäyhteyksin.
- Yleisöluennot järjestetään väljissä tiloissa riittävät etäisyydet huomioiden Paunun koulun ruokasalissa sekä sairaalan auditoriossa.
- Kaikessa ryhmäopetuksessa huomioidaan riittävät etäisyydet ja hyvä hygienia.

4. RISKIRYHMÄÄN KUULUVAT OPISKELIJAT JA HENKILÖKUNTA

- Hoitava lääkäri arvioi, että voiko opiskelija, jolla itsellään tai jonka perheenjäsenellä on vaikea perussairaus tai joka tarvitsee säännöllistä puolustuskykyä lamaavaa lääkitystä osallistua työväenopiston lähiopetukseen
- Työväenopistossa työskentelevien osalta toimenpiteet perustuvat työnantajan tekemään riskinarvioon. Työterveyshuolto tukee työnantajaa riskinarviossa.
- Jos riskiryhmään kuuluva työntekijä kokee epävarmuutta töihin tulemisesta, hänen tulee käydä omalääkärillä saadakseen yksilöllisen arvion siitä, mitä työtä pystyy tekemään (esim. etätyö).

5. TOIMENPITEET KORONA-VIRUSTARTUNNOISSA TAI TARTUNTAEPÄILYISSÄ

- Työväenopiston lähiopetukseen ei saa osallistua lievästikään oireisena. Koronavirus aiheuttaa hengitystieinfektion, jonka oireita voivat olla mm. yskä, kurkkukipu, kuume, hengenahdistus, lihaskivut, vatsaoireet ja päänsärky.
- Oireisten henkilöiden ja positiivisten koronatestituloksen saaneiden on suositeltavaa jäädä kotiin ja vältettävä ylimääräisiä kontakteja
- Oireinen henkilö jää kotiin sairastamaan ja voi palata opetukseen, kun oireisto on selvästi rauhoittunut.
- Jos jollakin työväenopiston opiskelijalla tai henkilökunnan jäsenellä todetaan koronavirustartunta, toimitaan silloin terveydenhuoltoviranomaisten ohjeiden mukaisesti
- **Tiedottamisvastuu asiassa siirtyy kokonaisuudessaan terveydenhuoltoviranomaisille ja asiassa noudatetaan viranomaisten antamia ohjeita.**

- Jos työväenopiston opiskelija tai henkilökunnan jäsen on matkustanut ulkomailla, on hänen noudatettava THL:n ohjetta Suomeen saapuville matkustajille ja työntekijöille (päivitetty 19.10.2021):

- [Matkustaminen ja koronaviruspandemia - Infektiotaudit ja rokotukset - THL](#)

[Etusivu - Finentry](#)

- Jämsän kaupungissa rokotetaan kaikki yli 12-vuotiaiden ikäryhmiin kuuluvia. Täysi rokotussarja suojaa hyvin vakavilta koronataudin muodoilta ja sairaalaan johtavilta infektioilta. Lisäksi altistumistilanteessa täyden rokotussuojan (2 annosta) saaneita henkilöitä ei enää aseteta karanteeniin.
- Jos opetusta ei tartuntatautilain mukaisten toimenpiteiden vuoksi voida järjestää lähiopetuksena, opetusta voidaan mahdollisuuksien mukaan järjestää korvaavilla vaihtoehtoisilla tavoilla.
- Etäopetuksen järjestämisestä päättää rehtori.

6. HYGIENIAOHJEET

- Opiskelijoita ohjataan hyvään käsihygieniaan. Kädet pestään saippualla ja kuivataan **paperisiin käsipyyhkeisiin**. Tarvittaessa käytetään **käsidesiä, jota on tarjolla työväenopiston opetustiloissa**.
- Aivastamisen tai yskimisen yhteydessä suun eteen laitetaan kertakäyttönenäliina, joka käytön jälkeen laitetaan roskakoriin. Kädet pestään. Jos nenäliinoja tai paperisia käsipyyhkeitä ei ole tarjolla, yskitään omaan kyynärtaipeeseen, jonka jälkeen kädet pestään.
- opiskelijoita sekä henkilökuntaa koskee kasvomaskisuositus
- Jokaiseen opetustilaan hankitaan riittävästi paperisia käsipyyhkeitä ja nenäliinoja. Näitä annetaan myös opettajille mukaan.
- Opettajille annetaan käsidesit omaa ja opiskelijoiden käyttöä varten.
- Työväenopiston musiikinopetuksessa oppilaat voivat tuoda mukanaan oman instrumenttinsa ja opettajalla on oma instrumentti käytössä. Hygienia-asioista huolehtii jokainen oman instrumenttinsa osalta.
- Pianoa ja muista yhteisiä soittimia käytettäessä opettaja huolehtii soittimen kosketuspinnan puhdistamisesta Jämsän Ateria- ja Puhtauspalveluiden ohjeiden mukaisesti. Pinnat puhdistetaan aina soittajan vaihtuessa heikosti emäksisellä yleispuhdistusaineella kostutetulla mikrokuituliinalla oppitunnin aluksi tai lopuksi. Opetustiloihin toimitetaan kostutuspulloja, mikrokuituliinoja sekä kertakäyttöhansikkaita tätä puhdistamista varten.

7. HENKILÖKUNNAN TYÖOLOSUHTEET

- Rehtorin johdolla tehdään työpaikan vaarojen arviointi huomioiden koronavirus. Uudistettu lomake on kaupungin intrassa.
- Henkilökunnan kanssa käydään läpi työväenopiston turvallisuusohjeet.

- Käsi- ja yskimishygieniaan kiinnitetään erityistä huomiota, samoin kuin riittäviin etäisyyksiin keskinäisessä yhteistyössä.
- Opettajat kuljettavat mukaan kohdan 6. Hygieniaohjeet mukaisesti nenäliinoja ja käsidesiä. Opettajat huolehtivat niiden riittävydestä. Nenäliinoja, kasvomaskeja ja käsidesiä on saatavilla opistojen toimistolta.
- **Henkilökunnan taukutiloja käytetään väljennetysti rehtorin ohjeiden mukaan. Toimisto- ja neuvottelutilojen käytöstä rehtori ohjeistaa tarkemmin.** Kokoukset pidetään pääosin etäyhteyksin.
- Ulkomaille suuntautuvat henkilökunnan virka- ja työmatkat on kielletty Jämsän kaupungissa toistaiseksi. Kaupunginjohtaja päättää poikkeuksista. Vapaa-ajalla tapahtuvasta matkustamisesta annetaan ohjeistus kaupungin intrassa.
- THL on antanut suosituksen maskien käytöstä yli 12-vuotiaille.
[Suositus kasvomaskeiden käytöstä kansalaisille - Infektiotaudit ja rokotukset - THL](#)
Kasvomaskisuositus koskee myös työväenopiston henkilökuntaa sekä opiskelijoita
- Lisäksi alueelliset tartuntatautiviranomaiset voivat antaa alueellaan omia täydentäviä tai rajatumpia suosituksia, jotka perustuvat niiden omaan riskinarviointiin.

8. TIEDOTTAMINEN

- Opetukseen liittyvistä käytännön asioista tiedotetaan opiskelijoille ensisijaisesti tekstiviestipalvelun kautta
- Henkilökunnalle tiedotetaan lähiopetukseen liittyvistä käytänteistä henkilöstökokouksissa ja sähköpostitse
- Ajankohtaiset työväenopiston toimintaa koskevat tiedotteet löytyvät myös Jämsän kaupungin nettisivuilta:
<https://www.jamsa.fi/palvelut/kasvatus-ja-koulutus/tyovaenopisto>

LIITE 1

Erillistilat, joita käytetään, jos opiskelija sairastuu kesken päivän:

Jämsänkosken yhtenäiskoulu: **Lopotila 1174**

Jämsänjoen yhtenäiskoulu/Vitikkala: **2009 Moskova**

Jämsänjoen yhtenäiskoulu/Paunu: **246 neuvottelutila Veikko**

Jämsän lukio: **Luokka K3**

Korven koulu: **Puukoulun taukotila**

Kuhmoisten yhtenäiskoulu: **C-rakennuksen lepohuone**

Kuhmola: **Alakerran pieni neuvotteluhuone**

Kuoreveden yhtenäiskoulu: **214 ryhmätyötila**

Kätevä: **Opettajanhuone**

Länkipohjan koulu: **Entinen terveydenhoitajan tila**

Opistojen tilat Kelhänkatu 8: **Rehtorin työhuone**

LIITE 2

Tiivistelmä: Potilaan ja sairastuneen työntekijän tietosuojan ja yksityisyyden suojaan perustuvat ohjeet koronaepidemiassa.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja THL ovat ohjeistaneet sairaanhoitopiirejä koronavirustilanteeseen liittyvässä viestinnässä.

TYÖNTEKIJÄ:

Työntekijälle tiedottaminen mahdollisesta tai todetusta koronavirustartunnasta:

- Työnantaja **ei saa lähtökohtaisesti nimetä kyseistä työntekijää.**
- Työnantaja **voi informoida yleisesti** muita työntekijöitä tartunnasta tai mahdollisesta tartunnasta ja ohjata heitä työskentelemään kotoa käsin.

Lisätietoa työntekijän terveystietojen käsittelystä

Organisaation ulkopuolelle kertominen tietyn työntekijän mahdollisesta tartunnasta:

- Työnantaja on **vaitiolovelvollinen työntekijän terveystiedoista.**
  - Tarvittaessa työnantaja voi ilmaista yleisellä tasolla, organisaation käytänteiden mukaisesti, että työntekijä on estynyt hoitamasta työtehtäviään.
  - Jos organisaation työntekijällä todetaan koronavirus tai työntekijä on asetettu karanteeniin, työnantaja ei saa lähtökohtaisesti nimetä kyseistä työntekijää.
-

Terveystiedot kuuluvat erityisiin henkilötietoryhmiin, jolloin tietoja on suojeltava erityisen tarkasti. **Terveystiedoilla tarkoitetaan tietoja, jotka kuvaavat henkilön terveydentilaa, sairautta, vammaisuutta tai hoitotoimenpiteitä.**

- Tieto siitä, että työntekijä on saanut koronavirustartunnan, on terveystieto.
- Tieto siitä, että työntekijä on palannut riskialueelta, ei ole terveystieto.
- Tieto siitä, että työntekijä on karanteenissa (antamatta lisätietoja syystä), ei ole terveystieto.

Lisätietoa erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien henkilötietojen käsittelystä Työntekijöiden henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan EU:n yleisen tietosuojasetuksen ohella lakia yksityisyyden suojasta työelämässä (työelämän tietosuojalaki).

LIITE 3

THL:n kasvomaskisuositus

Kenelle suositus on tarkoitettu?

Suositus on suunnattu 12 vuotta täyttäneille. Suositusta voivat käyttää myös alueelliset ja paikalliset viranomaiset ja toimijat laatiessaan paikallisia tai tilannekohtaisia ohjeita.

Suositus ei koske terveyden- ja sosiaalihuollon, opetuksen tai varhaiskasvatuksen toimialoja eikä työyhteisöjä, joita varten on erilliset suositukset.

THL arvioi tilannetta ja päivittää suositusta, kun hallituksen hybridistrategiassa määritetty tavoite rokotuskattavuudesta on saavutettu.

Miksi maskia käytetään?

Kasvomaskia on hyvä käyttää tilanteissa, joissa lähikontaktien välttäminen on vaikeaa ja joissa tartuntariski saattaa olla suuri. Tartuntariski on suurempi sisätiloissa kuin ulkona.

Tartuntariskiinkin vaikuttaa myös tilanteessa vietetty aika ja tilassa oleskelevien henkilöiden määrä sekä heidän rokotussuojansa. Kun ollaan tekemisissä tuntemattomien kanssa, on rokotusten antamaa suojaa vaikeaa arvioida.

On hyvä huomata, että osa COVID-19 -tartunnan saaneista ei saa lainkaan oireita tai oireet ovat hyvin vähäisiä, eivätkä he tästä syystä ole tietoisia tartunnastaan. Virus voi tarttua jo muutama päivä ennen oireiden alkua.

Ihmiset, joilla ei ole rokotusten tai sairastetun taudin tuomaa suojaa, ovat alttiita tartunnalle ja heidän riskinsä tartunnan tai vakavan tautimuodon saamiselle on moninkertainen rokotettuihin verrattuna. He tartuttavat todennäköisesti herkemmin ja pidemmän aikaa kuin rokotetut, myös oireettomina.

Maskin käyttö suojaa muita, erityisesti rokottamattomia. Lisäksi se antaa maskityypistä riippuen jonkin verran suojaa myös kantajalleen.

Koska väestössä on yhä merkittävä määrä rokottamattomia, maskin käyttö vähentää paitsi heidän henkilökohtaista riskiään sairastua, myös epidemian leviämisen riskiä.

Milloin kasvomaskia suositellaan käytettäväksi?

Kasvomaskia on hyvä käyttää tilanteissa, joissa lähikontaktien välttäminen on vaikeaa ja joissa tartuntariski saattaa olla suuri.

Näin kasvomaskisuositusta voi soveltaa eri tilanteissa.

Julkinen liikenne

THL suosittelee toistaiseksi kasvomaskin käyttämistä julkisessa liikenteessä koko maassa. Maskin käyttö on erityisen suositeltavaa ruuhka-aikoina ja kun liikennevälineen matkustamossa on paljon ihmisiä.

Julkisessa liikenteessä tartunnan riski on pääasiallisesti arvioitu pieneksi. THL arvioi kuitenkin varovaisuusperiaatteen mukaisesti, että maskisuositus on syytä pitää toistaiseksi voimassa julkisessa liikenteessä.

Alueelliset ja toimijakohtaiset suositukset

Epidemiatilanne vaihtelee eri puolilla maata. Alueelliset toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa alueellaan omia täydentäviä tai rajatumpia suosituksia, jotka perustuvat heidän riskinarvioonsa ja valtuuksiinsa, huomioiden paikallinen ja alueellinen epidemiatilanne.

Tarkemmat suositukset maskin käytöstä eri tilanteissa voivat siksi vaihdella alueittain.

Eri organisaatiot ja toimijat, esimerkiksi tilaisuuksien järjestäjät, voivat myös antaa omia suosituksiaan maskin käytöstä omissa tiloissaan.

Jokainen toimija vastaa itsenäisesti näiden suositusten perusteluista ja mahdollisesta säädösperusteista. Työnantaja vastaa työturvallisuudesta ja voi velvoittaa maskin käyttöön työpaikalla.

Seuraa oman sairaanhoitopiirisi ja kuntasi viestintää siitä, mikä on alueen epidemiatilanne ja suositus maskien käytöstä.

[Katso tarkemmin: Koronaepidemia: alueiden tilanne, rajoitukset ja suositukset](#)

Erityistilanteet

Maskin käyttöä suositellaan seuraaville henkilöille aina sisätiloissa ja liikennevälineissä, joissa oleskelee muita ihmisiä:

- Koronavirustestiin hakeutuvat matkalla näytteenottoon ja ennen testituloksen valmistumista, jos on välttämätön syy liikkua kodin ulkopuolella.

Ulkotiloja koskeva suositus

Maskin käyttöä ei suositella ulkotiloissa, ellei tiloissa synny pitkäkestoisia ruuhkia, joissa liikkuminen vaikeutuu.

Toimijoiden, kuten tilaisuuksien järjestäjien, tulisi ennakoida mahdolliset ruuhkat ja ohjeistaa osallistuja toimimaan niin, ettei ruuhkia synny.

Sisätiloja koskeva suositus

Maskin käyttämistä suositellaan julkisissa sisätiloissa tilanteissa, joissa on paljon ihmisiä lähellä toisiaan.

THL:n riskitaulukkoa voi halutessaan käyttää apuna tilanteeseen liittyvän riskin arvioinnissa.

[Arvio tapahtumien ja kokoontumisten koronavirukseen liittyvästä riskistä](#)

- **Merkittävän riskin tilat ja tilanteet:** kasvomaskin käyttöä suositellaan toistaiseksi aina.
- **Kohtalaisen riskin tilat ja tilanteet:** kasvomaskin käyttöä suositellaan harkittavaksi yhtenä keinona vähentää riskiä.
- **Vähäisen riskin tilat ja tilanteet:** kasvomaskin käytöstä ei ole tarvetta antaa suositusta.

Muistilista maskin käyttöön

- Kokeile erilaisia maskeja, jotta löydät sellaisen kasvoillesi sopivan mallin, jonka läpi pystyt hengittämään.

- Varaa käyttöösi niin monta maskia kuin päivän aikana tarvitset.
- Varaa mukaan käsihuhdepullo ja tarvittaessa ylimääräisiä maskeja vaihtoa varten.
- Pese tai desinfioi kädet ennen kuin asetat uuden tai puhtaan maskin.
- Aseta maski kasvoille hyvissä ajoin ennen liikennevälineeseen nousemista.
- Varmista, että maski asettuu tiiviisti kasvoille ja peittää suun, nenän ja leuan.
- Älä koske maskiin tai siirrä sitä leuan alle tai otsalle käytön aikana.
- Jos kosket maskiin käytön aikana, pese tai desinfioi kätesi ennen koskemista ja sen jälkeen.
- Älä pue käytettyä maskia uudelleen.
- Vaihda maski uuteen, jos se kostuu tai likaantuu.
- Poista maski puhdistetuin käsin tarttumalla sen nauhoista. Älä koske maskin ulkopintaan.
- Laita kertakäyttöinen maski suoraan roskeen käyttöön jälkeen ja uudelleen käytettävä kangasmaski muovipussiin tai suoraan pesukoneeseen.
- Pese tai desinfioi kädet maskin poistamisen jälkeen.
- Pese kangasmaski 60 asteessa aina käytön jälkeen tai keitä sitä viisi minuuttia vedessä, johon on lisätty hieman pesuainetta. Huuhtele maski ja kuivata se paikassa, jossa on raitis ilma.